

Toetsanalyse en effectieve feedback

Leergang schoolexaminering vmbo

Deze leergang is onderdeel van het bijscholingsaanbod vmbo (www.bijscholingvmbo.nl), mede mogelijk gemaakt door OCW en de VO-raad. De leergang schoolexaminering vmbo is ontwikkeld in opdracht van SPV in samenwerking met:

Meerwaarde analyse: Waarom zou je het doen?

1. toets

- **Vragen**: te moeilijk/makkelijk, foute vragen, fout moment?
- **Cesuur**: te streng / te soepel → definitieve cesuur vaststellen

2. uiteindelijke toetsresultaten

- **Leerling**: niet geleerd, zwakke leerlingen die uitvallen
- **Klas**: duidelijk drie groepen in de klas, praktisch goed/theoretisch niet?
- **Docent**: heb ik het goed uitgelegd? Heb ik hen goede feedback gegeven?
- **Onderwijs**: zijn alle onderdelen aan bod gekomen? Hebben sommige punten te weinig aandacht gekregen? Is methode wel duidelijk?

Instrumenten

Er bestaan allerlei instrumenten / systemen die toetsanalyses uitvoeren en (leesbare) rapportages aanbieden voor docenten/scholen

- ITs Learning
- Wolf
- QMP
- Quayn
- Cito analyses van examenscores

De drie kernvragen van formatief gebruik van toetsen
(Professor Wiliam)

1

Waar moet ik naartoe?

2

Waar sta ik nu?

3

Hoe gaan we nu verder?

De (summatieve) toets met toetsresultaten

feed up

feed back

Feed-forward

Toelichting op de 3 kernvragen

Feedback = feed-up + feedback + feedforward

1. Feed-up: waar moet ik naartoe?

- Expliciet bespreken waar de leerling naartoe werkt
- Eindtermen / beoordelingscriteria
 - helder, uitdagend én haalbaar (SMART)
 - uitdagend, ambitieus, maar haalbaar

2. Feedback: waar sta ik nu?

- De huidige toetsprestatie bespreken: Wat ging er goed / nog niet zo goed? Irt eindtermen/beoordelingscriteria?

3. Feedforward: hoe gaan we nu verder?

- Samen bespreken "hoe nu verder"? Vooruit kijken!
 - Wat kan de leerling verbeteren?
 - Wat kun jij als docent hieraan doen?

Kenmerken effectieve feedback

1. Positief kritisch en op taak gericht (!)
2. Koppeling aan leerdoelen
→ *waar moet ik naartoe? = feedup*
3. Onderbouwing van oordeel (*verklaring*)
→ *waar sta ik nu? = feedback*
4. Concrete *suggesties voor verbetering* (gericht op verder leren)
→ *hoe gaan we verder? = feedforward*

Goede feedback?

Context: de leerling heeft een spreekbeurt gehouden
"Nou, ik kon je niet zo goed verstaan, je stond ook een beetje schaapachtig te kijken en in vond je niet zo interessant vertellen. Maar voor de rest was het wel oké."

Bijvoorbeeld: "Je moest een goede structuur in je verhaal hebben en die heb ik niet herkend. Zou je die kunnen laten zien? Wel vond ik dat de inhoud erg goed was. Mijn advies zou zijn om de volgende keer de eerste dia te gebruiken om te laten zien welke onderdelen er allemaal verteld gaan worden."

En dit voorbeeld?

Context: de leerling heeft een onvoldoende behaald op een praktische opdracht (ontvangen klant in een schoenenwinkel)

“Het ging niet slecht, maar jij kan beter toch?”

Bijvoorbeeld: “Ik kon zien dat je goed best deed. In de les hebben we veel gesproken over het begroeten van de klant, dat deed je heel goed. Je aandacht verdelen over twee klanten ging nog iets minder goed. Doordat je heel enthousiast met je eerste klant bezig was, negeerde je eigenlijk de tweede klant. Mijn advies zou zijn om in de volgende les hier samen met een andere leerling nog mee te oefenen. Ik zal zorgen dat we hier ook tijd aan besteden in de volgende les.”

Zet de leerling in zijn/haar kracht

	Waar naartoe? Leerdoelen	Waar ben ik nu? Summatieve toets	Hoe nu verder?
Docent			
Leerling			
Peer			
	Feedup	Feedback	Feedforward

Wat doe je nu al en wat zou je willen gaan doen?

feed-up

feedback

feedforward

	Waar werkt de leerling naar toe?	Waar staat de leerling nu?	Hoe komt de leerling naar de gewenste situatie?
Leraar	1. Verhelderen van leerdoelen en delen van criteria voor succes.	3. Het bewerkstelligen van effectieve groepsdiscussies en activiteiten die bewijs leveren voor leren.	4. Feedback geven gericht op verder leren.
Medeleerling	2. Begrijpen en delen van leerdoelen en criteria voor succes.	5. Het activeren van leerlingen als belangrijke informatiebronnen voor elkaar.	
Leerling	2. Begrijpen van leerdoelen en criteria voor succes.	6. Het activeren van leerlingen in het stimuleren van eigenaarschap over het eigen leren.	

Black, P., & Wiliam, D. (2009). Developing the theory of formative assessment. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 21(1), 5-31.

